

Rada
Európskej únie

V Bruseli 27. júla 2022
(OR. en)

10729/22
ADD 1

POLMAR 43
POLGEN 102
COMAR 42
ENV 676
ENER 340
MAR 137
MARE 54
PECHE 235
RELEX 897
SUSTDEV 118
TRANS 451

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Komu: Generálny sekretariát Rady

Č. dok. Kom.: JOIN(2022) 28 final

Predmet: PRÍLOHA k SPOLOČNÉMU OZNÁMENIU EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Smerovanie k udržateľnej modrej planéte – spoločné oznámenie o programe EÚ pre medzinárodnú správu oceánov

Delegáciám v prílohe zasielame dokument JOIN(2022) 28 final.

Príloha: JOIN(2022) 28 final

EURÓPSKA
KOMISIA

VYSOKÝ PREDSTAVITEĽ
ÚNIE PRE
ZAHRANIČNÉ VECI
A BEZPEČNOSTNÚ POLITIKU

V Bruseli 24. 6. 2022
JOIN(2022) 28 final

ANNEX

PRÍLOHA

k

SPOLOČNÉMU OZNÁMENIU EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

**Smerovanie k udržateľnej modrej planéte – spoločné oznámenie o programe EÚ pre
medzinárodnú správu oceánov**

{SWD(2022) 174 final}

1. POSILNENIE RÁMCA PRE MEDZINÁRODNÚ SPRÁVU OCEÁNOV¹

Ochrana a zachovanie morskej biodiverzity

EÚ:

- **bude presadzovať ambiciózny globálny rámec pre biodiverzitu po roku 2020** v rámci Dohovoru o biologickej diverzite (DBD) a ambicióznou, spravodlivú a nestrannú **dohodu o biodiverzite v oblastiach mimo právomoci jednotlivých štátov**,
- **bude sa snažiť o to, aby sa ťažba morských minerálov v oblasti² začala až po splnení všetkých týchto troch kritérií:** i) sú k dispozícii dostatočné vedecké poznatky o hlbokomorských ekosystémoch a možných účinkoch ťažby na morské ekosystémy a ich služby; ii) sú zavedené primerané ustanovenia o účinnej ochrane morského prostredia pred škodlivými účinkami ťažobných činností v oblasti, ktoré sú v súlade so zásadou predbežnej opatrnosti a dohovorom UNCLOS a iii) možno preukázať, že ťažobné technológie a prevádzkové postupy nemajú žiadne škodlivé účinky,
- **bude aktívne podporovať zriaďovanie chránených morských oblastí v Antarktíde** v rámci oblasti dohovoru Komisie pre zachovanie živých antarktických morských zdrojov (CCAMLR),
- v nadchádzajúcom akčnom pláne vychádzajúcom z právnej požiadavky EÚ na dosiahnutie dobrého environmentálneho stavu vrátane integrity morského dna zachová rybolovné zdroje a ochráni morské ekosystémy a v prípade potreby zavedie opatrenia na regulovanie používania rybárskeho výstroja, ktorý najviac poškodzuje biodiverzitu.

Udržateľné rybárstvo a akvakultúra

EÚ:

- **bude vychádzať z globálnej dohody WTO o zákaze určitých foriem dotácií na rybolov** uzavretej v júni 2022 a bude sa snažiť o čo najskoršie presadzovanie prvkov, ktoré ešte neboli dohodnuté,
- **bude naďalej podporovať dodržiavanie a účinné vykonávanie medzinárodných pravidiel na boj proti NNN rybolovu, najmä dohody FAO o opatreniach prístavných štátov³, a zohrávať vedúcu úlohu pri vypracúvaní dobrovoľných usmernení FAO o prekládke,**
- **bude naďalej podporovať mechanizmy boja proti NNN rybolovu vo všetkých RFMO a presadzovať modernizáciu regionálnych rybárskych orgánov na RFMO, najmä Výboru pre rybolov v stredovýchodnom Atlantiku a Rybárskej komisii pre stredozápadný Atlantik,**
- **bude uľahčovať komunikáciu a koordináciu medzi regionálnymi organizáciami pre riadenie rybárstva (RFMO) týkajúcu sa najlepších postupov v oblasti riadenia rybárstva a v ďalších záležitostiach spoločného záujmu („komunita na výmenu praktických skúseností“), pričom bude v čo najväčšej miere vychádzať z existujúcich procesov,**

¹ Opatrenia zvýraznené tučným písmom sú opatrenia zdôraznené v spoločnom oznámení o medzinárodnej správe oceánov.

² Podľa dohovoru UNCLOS „oblasť“ znamená dno morí a oceánov a jeho podložie mimo právomoci jednotlivých štátov.

³ A to aj prostredníctvom rozvoja základných nástrojov (globálneho systému výmeny informácií, globálneho registra na evidenciu rybárskych plavidiel vrátane chladiacich prepravných plavidiel a zásobovacích plavidiel) a pomoci rozvojovým krajinám.

- bude prispievať k úspešnému vykonávaniu Dohody o predchádzaní neregulovanému rybolovu na širom mori v strednej časti Severného ľadového oceánu a podporovať určenie chránených morských oblastí v Severnom ľadovom oceáne, a to aj prostredníctvom Dohovoru o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku,
- preformuluje svoje dohody o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva tak, aby lepšie prispievali k zlepšenej správe oceánov⁴,
- bude naďalej dôsledne monitorovať činnosť svojej flotily mimo vôd EÚ prostredníctvom nariadenia o udržateľnom riadení rybárskych flotíl pôsobiacich mimo vôd EÚ⁵ a podporovať rovnako prísne normy na medzinárodnej scéne,
- bude presadzovať rozšírenie udržateľného obchodu v rámci rybárstva vykonávaním záväzkov z dvojstranných obchodných dohôd s tretími stranami a posilňovať správu oceánov prostredníctvom dohôd o partnerstve a spolupráci.

Regionálna ochrana morí

EÚ:

- zintenzívni úsilie o pristúpenie k Dohovoru o ochrane Čierneho mora pred znečistením,
- bude podporovať účasť na regionálnych morských dohovoroch, akčných plánoch a podobných regionálnych dohodách na celom svete v rámci programu regionálnych morí pod záštitou Programu OSN pre životné prostredie pri vykonávaní medzinárodných záväzkov v súvislosti s ochranou a udržateľným využívaním biodiverzity, ako aj oblastí mimo právomoci jednotlivých štátov a pri boji proti znečisťovaniu plastmi.

Strategické partnerstvá

EÚ:

- bude využívať vhodné existujúce formáty dialógov a spolupráce na uľahčenie spolupráce v oblasti správy oceánov⁶,
- zintenzívni spoluprácu v oblasti správy oceánov v rámci novej partnerskej dohody medzi EÚ a Organizáciou afrických, karibských a tichomorských štátov (OAKTŠ),
- partnerským regiónom a krajinám bude v rámci programu Globálna Európa pomáhať posilňovať kapacity na zabezpečenie lepšej správy oceánov, a to aj podporou účinného vykonávania hlavných nástrojov globálnej správy oceánov, ochranou a udržateľným využívaním morských zdrojov, rozvojom udržateľnej modrej ekonomiky, podporou opatrení týkajúcich sa oceánov na účely zmiernenia zmeny klímy a adaptácie na ňu, ako aj odstránením námorných bezpečnostných hrozieb⁷,
- v rokoch 2023 – 2024 začne vykonávať opatrenia na podporu lepšej správy oceánov vrátane rozvoja udržateľných modrých ekonomik v Afrike v súlade s programom

⁴ Komisia uskutočňuje hodnotenie dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva s cieľom zabezpečiť ich vyššiu efektívnosť a účinnosť, ako aj lepšie zacielenie na dvojstrannú spoluprácu a plnenie cieľov vonkajšieho rozmeru spoločnej rybárskej politiky.

⁵ Nariadenie (EÚ) 2017/2403.

⁶ Okrem dvoch oceánskych partnerstiev s Čínou a Kanadou týkajúcich sa záležitostí oceánov vedie EÚ viaceré dialógy na vysokej úrovni s významnými partnermi.

⁷ V regionálnom orientačnom programe pre subsaharskú Afriku bola vyčlenená orientačná suma 180 miliónov EUR na päť stanovených a pripravovaných regionálnych programov pre oceány.

Globálna Európa pre Afriku. V roku 2022 zriadi strategickú skupinu Afriky a EÚ pre správu oceánov, ktorá bude navrhovať strategické priority,

- v roku 2023 bude spoluorganizovať 2. fórum morských regiónov v západnom Indickom oceáne spolu s najvzdialenejšími regiónmi EÚ nachádzajúcimi sa v tejto morskej oblasti.*

2. CESTA K UDRŽATELNOSTI OCEÁNOV DO ROKU 2030

Oceány a zmena klímy

EÚ:

- bude podporovať tretie krajiny pri vykonávaní opatrení súvisiacich s oceánmi v rámci plnenia vnútroštátnych záväzkov vyplývajúcich z Parížskej dohody a podporovať riešenia blízke prírode,*
- bude stáť na čele úsilia o dosiahnutie dohody na ambiciózných a časovo ohraničených cieľoch globálneho znižovania emisií skleníkových plynov, normách a opatreniach v oblasti medzinárodnej námornej dopravy v rámci IMO,*
- bude znižovať emisie skleníkových plynov z námornej dopravy EÚ intenzívnejším využívaním obnoviteľných a nízkouhlíkových palív (FuelEU Maritime) a zavádzaním stanovovania cien uhlíka (rozšírenie systému EU ETS na námorné odvetvie),*
- bude podporovať rozvoj energie z morských obnoviteľných zdrojov výmenou odborných poznatkov EÚ s tretími krajinami a podporou výskumu a rozvoja nových trhov. V súlade so stratégiou Global Gateway⁸ bude EÚ takisto podporovať investície do energie z morských obnoviteľných zdrojov,*
- zintenzívni úsilie o ochranu funkcie oceánov ako zásobníkov „modrého uhlíka“ prostredníctvom ochrany a zachovania morských a pobrežných ekosystémov a zakotvenia cieľov obnovy ekosystému do právnych predpisov⁹,*
- začlení hľadiská zmeny klímy do práce vedeckých výborov RMFO, regionálnych morských dohovorov a ďalších orgánov a nástrojov na ochranu a riadenie morských biologických zdrojov, ako je budúca dohoda o morskej biodiverzite v oblastiach mimo právomoci jednotlivých štátov, a bude aktívne podporovať ustanovenie ďalších chránených morských oblastí, a to aj prostredníctvom komisie CCAMLR,*
- bude podporovať ďalší výskum zlomových bodov ekosystému súvisiacich s klímou, usilovať sa o lepšie pochopenie kumulatívnych dôsledkov kombinácie stimulov na ekosystémy, najmä otepľovania, deoxygenácie a acidifikácie, zintenzívni výskum uhlíka v oceánoch a stúpania hladiny morí, ako aj súvisiacich riešení blízkych prírode a bude posilňovať inovácie súvisiace s udržateľným zmierňovaním vplyvu zmeny klímy na oceány a adaptáciou oceánov na ňu,*
- bude podporovať ratifikáciu a účinné vykonávanie Londýnskeho protokolu a rozhodnutia DBD X/33 a snažiť sa o lepšie pochopenie toho, ako sa ich zásady primeraných vedeckých poznatkov, posudzovanie rizík a zásada predbežnej opatrnosti uplatňujú na činnosti odstraňovania oxidu uhličitého z oceánov.*

⁸ JOIN(2020) 30 final.

⁹ COM(2020) 380.

Boj proti znečisťovaniu morí

EÚ:

- **sa bude aktívne zapájať do rokovaní o právne záväznej globálnej dohode o plastoch,**
- bude podporovať rozvoj kapacít prostredníctvom partnerstiev a rozvojovej spolupráce v oblasti predchádzania znečisťovaniu morí z činností na pevnine aj na mori a boja proti nemu, a to aj pokiaľ ide o riziko znečisťovania z munície odhodenej do mora, a podporovať odpadové hospodárstvo, udržateľnú spotrebu a výrobu, ako aj prístupy obehového hospodárstva,
- bude podporovať úsilie na globálnej a regionálnej úrovni, a to aj začlenením ochrany morského a pobrežného prostredia do dvojstranných vzťahov v záujme ochrany a obnovy kvality morského prostredia a biodiverzity,
- posilní prístavné zberné zariadenia v EÚ v záujme zberu odpadu a iných znečisťujúcich látok z lodí na vnútorných aj medzinárodných trasách, bude ich riadiť v súlade so zásadami obehového hospodárstva a bude ďalej investovať do odhaľovania nelegálneho vypúšťania znečisťujúcich látok z lodí a zlepši stíhanie páchatel'ov.

Podpora plnenia povinností vlajkových štátov štátmi pôsobiacimi ako otvorené registre

EÚ:

- prijme proaktívny prístup k zabezpečovaniu plnenia medzinárodných povinností krajín ako vlajkových štátov stanovených v medzinárodných dohovoroch (ako IMO, MOP, UNCLOS) a **bude plne uplatňovať svoje právomoci nad ich registrami**, aby preukázala kontrolu nad činnosťami lodí plaviacimi sa pod ich vlajkami, a to začlenením tejto problematiky do svojich príslušných odvetvových dvojstranných dialógov EÚ s dotknutými štátmi (v oblasti rybárstva, námornej bezpečnosti, životného prostredia alebo pracovných práv),
- zintenzívni úsilie o zabezpečenie plnenia medzinárodných povinností krajín ako vlajkových štátov, a to prostredníctvom dialógov o NNN rybolove, prípadne ako poslednú možnosť využije obchodné opatrenia týkajúce sa identifikácie tretích krajín ako nespolupracujúcich v rámci nariadenia o NNN rybolove,
- začlení do príslušných medzinárodných fór problematiku širokého používania otvorených registrov majiteľmi lodí na obchádzanie existujúcich pravidiel a noriem, ako aj možnosť vyvodzovať voči konečným užívateľom výhod zodpovednosť za takéto nezákonné činnosti. Na podporu tohto úsilia Komisia začne vypracúvať štúdiu, v ktorej sa odhalia obchodné modely prevádzkovateľov používajúcich otvorené registre a rôzni aktéri zapojení do fungovania týchto registrov a navrhnú sa riešenia identifikovaných problémov,
- bude koordinovať príslušné relevantné politiky s cieľom lepšie odstraňovať slabé miesta otvorených registrov a podmieni rozvojovú pomoc EÚ lepším vykonávaním hlavných medzinárodných dohovorov o správe oceánov (napr. UNCLOS, IMO a MOP) týmito krajinami.

Umožnenie prechodu na globálnu udržateľnú modrú ekonomiku

EÚ:

- sa bude usilovať o lepšiu udržateľnosť dovozu produktov rybolovu, pri ktorom sa využívajú výhody vyplývajúce z autonómnych colných kvót určených na základe prebiehajúcej štúdie EÚ¹⁰ v tejto oblasti,
- začne vypracúvať rámec G20 pre rozvoj modrej ekonomiky s cieľom identifikovať a zabezpečiť zdroje dlhodobého financovania na globálny prechod na udržateľnú modrú ekonomiku,
- bude rozvíjať diskusiu v organizácii FAO o komplexnom a ambicióznom súbore usmernení týkajúcich sa udržateľného poľnohospodárstva na základe strategických usmernení pre udržateľnejšiu a konkurencieschopnejšiu akvakultúru EÚ¹¹,
- vyskúša riešenia pre udržateľnú akvakultúru a udržateľné rybárstvo spočívajúce aj v zmiernení vplyvu rybárskeho výstroja na morské ekosystémy, a to prostredníctvom svojej misie Obnoviť naše oceány a vody do roku 2030,
- zreviduje obchodné normy EÚ týkajúce sa produktov rybolovu a akvakultúry tak, aby sa spotrebiteľom a prevádzkovateľom v dodávateľskom reťazci poskytovali informácie o významných aspektoch udržateľnosti produktov z EÚ a dovážaných produktov,
- bude podporovať činnosti inovatívnych iniciatív vedených podnikmi, pričom prvou bude podujatie BlueInvest Africa.¹²

Integrované riadenie oceánov prostredníctvom chránených morských oblastí a námorného priestorového plánovania

EÚ:

- zintenzívni spoluprácu s IOC-UNESCO v záujme celosvetovej podpory námorného priestorového plánovania prostredníctvom nového partnerstva vychádzajúceho zo spoločného päťročného plánu, ktorý sa má začať na 3. medzinárodnej konferencii o námornom priestorovom plánovaní na konci roka 2022,
- bude spolupracovať s medzinárodnými partnermi na začlenení chránených morských oblastí a ďalších účinných opatrení zameraných na ochranu do globálnej stratégie ochrany oceánov v záujme zníženia tlakov spôsobených ľudskou činnosťou a zmiernenia degradácie oceánov mimo chránených oblastí,
- bude podporovať regionálnu koordináciu a spoločné projekty spoločného riadenia, ktorých cieľom je ustanoviť ekologicky reprezentatívne a súdržné siete dobre riadených chránených morských oblastí a ďalšie účinné opatrenia zamerané na ochranu.

3. ZAISŤOVANIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY NA MORI

Bezpečnosť na mori

EÚ:

- bude ďalej investovať do námornej bezpečnosti a globálnej prítomnosti, a to najmä prostredníctvom zvýšenia počtu reálnych cvičení, zastavení v európskych prístavoch, spoločných hliadok, ako aj budovania kapacít (napr. do roku 2023 uskutoční reálne námorné cvičenia s partnermi v Indickom a Tichom oceáne),

¹⁰ Pripravuje sa.

¹¹ COM(2021) 236 final.

¹² 7. – 8. septembra 2022, Seychely.

- skonsoliduje a rozšíri námorné operácie EÚ uskutočňované v Stredozemnom mori a pri pobreží Somálska,
- posilní regionálne partnerstvá v námorných zónach záujmu a na základe poznatkov získaných z existujúcich programov (napr. SWAIMS, PASSMAR, GoGIN, MASE, program PSP, CRIMARIO¹³), zlepši globálnu situačnú informovanosť a námornú bezpečnosť,
- bude vykonávať koncepciu koordinovanej námornej prítomnosti v iných námorných oblastiach záujmu,
- rozšíri a posilní mechanizmy informovanosti EÚ o námornej bezpečnosti, napríklad spoločné prostredie na výmenu informácií a námorný dozor do roku 2025¹⁴,
- bude podľa potreby uľahčovať komunikáciu a koordináciu medzi regionálnymi civilnými a vojenskými námornými iniciatívami s cieľom zlepšiť situačnú informovanosť.

Bezpečnosť na mori a podpora dôstojných pracovných podmienok na celom svete

EÚ:

- bude podporovať ratifikáciu a účinné vykonávanie Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce (MOP) o pracovných normách v námornej doprave z roku 2006 a Dohovoru MOP č. 188 o práci v odvetví rybolovu,
- posúdi transpozíciu smernice 2017/159 v členských štátoch, ktorou sa do práva EÚ začleňuje dohovor č. 188, a prijme všetky primerané opatrenia, ak členský štát riadne netransponuje smernicu do svojho vnútroštátneho právneho systému,
- bude riešiť výzvy súvisiace s rybníctvom, akými sú nútená práca a ďalšie formy zneužívania pracovných práv, a to v príslušných dvojstranných dialógoch a na regionálnych a medzinárodných fórach, ako aj v prípade, že sa zistia v rámci boja proti NNN rybolovu¹⁵,
- bude podporovať iniciatívy IMO na zmiernenie environmentálnych rizík vyplývajúcich z námornej dopravy (morský odpad, podmorský hluk, znečisťovanie ovzdušia a vody) a rybolovných činností,
- preskúma smernice týkajúce sa požiadaviek na vlajkové štáty, štátnych prístavných kontrol a vyšetrovania námorných nehôd¹⁶ s cieľom zohľadniť zmeny v medzinárodnom regulačnom prostredí a technológiách a zabezpečiť, aby sa všetky poznatky získané za posledné desaťročie vykonávania acquis EÚ v tejto oblasti začlenili do práva EÚ.

4. ZÍSKAVANIE POZNATKOV O OCEÁNOCH

EÚ:

- podporí vytvorenie transdisciplinárneho medzivládneho rozhrania medzi vedou a politikou pre udržateľnosť oceánov, **Medzivládneho panela pre udržateľnosť oceánov**,

¹³ SWAIMS – podpora integrovanej námornej bezpečnosti západnej Afriky, PASSMAR – program podpory stratégie námornej bezpečnosti v Strednej Afrike, GoGIN – medziregionálna sieť Guinejského zálivu, MASE – regionálny program námornej bezpečnosti, PSP – program prístavnej bezpečnosti, CRIMARIO – projekt kľúčových námorných trás v oblasti Indického oceánu,

¹⁴ Predpokladá sa, že prostredie CISE by malo byť funkčné na začiatku roka 2024. Bolo vyvinuté s cieľom uľahčiť výmenu informácií medzi orgánmi námorného dohľadu v celej EÚ, ako aj civilno-vojenskú spoluprácu.

¹⁵ COM(2022) 66.

¹⁶ Smernica 2009/21/ES, smernica 2009/16/ES, smernica 2009/18/ES.

ktorý bude vychádzať z príslušných globálnych odborných poznatkov a existujúcich vedeckých orgánov,

- rozšíri službu monitorovania morského prostredia Copernicus, aby sa z nej stala referenčná služba EÚ pre oceány: bude zabezpečovať monitorovanie oceánov v reálnom čase, služby prognóz a klimatickej predpovede,*
- spojí sily s partnermi pri zavádzaní dlhodobých systémov pozorovania a monitorovania oceánov v oblastiach mimo právomoci jednotlivých štátov a zabezpečením kurzu odbornej prípravy podporí dlhodobé pozorovania oceánov na globálnom Juhu,*
- zrealizuje európsku misiu Obnoviť naše oceány a vody do roku 2030, v rámci ktorej sa budú prostredníctvom vlajkových projektov vo všetkých európskych morských oblastiach podporovať výskum a inovácie riešení vhodných na daný účel, pomocou ktorých možno riešiť výzvy spojené s oceánmi v rámci EÚ aj mimo nej,*
- vyvinie Digitálne dvojča oceánu (DDO EÚ) na pomoc pri začlenení hodnotových reťazcov poznatkov, počnúc zberom pozorovaní až po vytváranie aplikácií pre koncových používateľov, predstaví jednotný prístup k medzinárodnej diskusii a bude prispievať k medzinárodným iniciatívam, akou je iniciatíva Digitálne dvojčatá oceánu¹⁷,*
- svoju prácu bude vykonávať v rámci Transatlantickej aliancie pre oceánsky výskum a Čiernomorskej synergie.*

¹⁷ <https://www.oceandecade.org/actions/digital-twins-of-the-ocean-ditto/>.